

Oslo Havn KF
Postboks 230 Sentrum
0103 OSLO

Att.:

Saksbehandler: Kristian Juel Røysland, 22995955
Vår ref.: 25/234-9
Deres ref.:
Dato: 30.06.2025

Tilsynsrapport med vedtak

Om tilsynet

Statens jernbanetilsyn (SJT) har utført et tilsyn med Oslo Havn KF. Tilsynet ble gjennomført stedlig i Oslo Havns lokaler. Åpningsmøte og intervjuer ble avholdt 9. april 2025. Sluttmøtet ble avholdt på Teams 11. april 2025.

Vårt revisjonslag bestod av Kristian Juel Røysland (tilsynsleder), Katherine Hui (fagrevisor) og Ståle Solli (fagrevisor).

Kontaktperson fra virksomheten var: Vidar Vik.

Tema for tilsynet var sikkerhetsstyring, med særlig vekt på kravene i:

- Sidesporforskriften¹, kapittel 2 om sikkerhetsstyringssystem
- Tillatelsesforskriften² § 4-11 om varslingsplikt ved vesentlige endringer i virksomheten og sikkerhetsstyringssystemet.
- Varsling- og rapporteringsforskriften³ om rapportering av jernbanehendelser, alvorlige jernbanehendelser og jernbaneulykker

Tilsynet ble gjennomført som en del av vårt årlige tilsynsprogram. Tilsynet er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket under tilsynet.

Vi erfarte under tilsynet at Oslo Havn generelt jobber godt med sikkerhetsarbeid, men at dette arbeidet er mangelfullt dokumentert. I tillegg er ikke alle dokumentene i sikkerhetsstyringssystemet oppdaterte.

¹ Forskrift om krav til privat sidespor og godsbane av 10. desember 2014 nr 1573

² Forskrift om tillatelse til å drive trafikkvirksomhet og infrastruktur for sporvei, tunnelbane, forstadsbane og godsbane, samt sidespor, havnespor m.m. av 10. desember 2010 nr 1569

³ Forskrift om varslings- og rapporteringsplikt i forbindelse med jernbaneulykker og jernbanehendelser av 31. mars 2006 nr 379

Utkast til tilsynsrapport inneholdt fem varsler om vedtak med uttalelsesfrist 22. mai 2025. Det ble mottatt kommentar fra Oslo Havn til varslede vedtak 21. mai 2025.

Vedtak

1. Vedtak om dokumentasjon av risikovurderinger

Oslo Havn KF må identifisere sikkerhetsmessige risikoer forbundet med driften av virksomheten og hvordan disse risikoene følges opp. Videre må Oslo Havn dokumentere dette i sitt sikkerhetsstyringssystem og gjøre det tilstrekkelig kjent for personell med oppgaver som kan påvirke sikkerheten.

Dokumentasjonen på oppdatert risikovurdering, tilhørende tiltak og bekreftelse på bekjentgjøring for personell med oppgaver innenfor sikkerhet må oversendes **innen 1. oktober 2025**.

Hva regelverket sier

Det følger av sidesporforskriften § 5 bokstav a at sikkerhetsstyringssystemet minst skal omfatte bestemmelser om hvordan sikkerhetsmessig risiko forbundet med driften av virksomheten skal identifiseres og følges opp. Videre følger det av sidesporforskriften § 4 tredje ledd at sikkerhetsstyringssystemet skal være dokumentert og tilstrekkelig kjent av alle som har oppgaver som kan påvirke sikkerheten.

Hva vi fant under tilsynet

1. I driftshåndboken for havnesporet punkt 8 tredje avsnitt står det: «Topp hendelser og sikkerhetstiltak. Topp hendelser og Farer (farer) identifisert i "Grovanalyse, skiftebevegelser på Oslo Havn" fra 2003 og risikoanalyse fra 2011.»
 - Innholdet i disse dokumentene er i liten grad kjent og kan ikke legges frem.

Vår vurdering

Risikovurderingen er sentral for å kunne etablere en helhetlig og sikker drift. Ut fra risikovurderingen er det forventet at det systematisk blir etablert bestemmelser, tiltakskort, sjekklister, rutiner ol. for å etablere kontroll med vesentlige risikoer avdekket i risikovurderingen. Omfanget av styringssystemet vil dermed avhenge av risikovurderingen. Dette skal også være dokumentert og kjent for personell med betydning for sikkerheten. Det er etablert en metode for risikovurderinger i driftshåndboken til Oslo Havn. Det er anført at det er utført grovanalyse for skiftebevegelser på Oslo Havn fra 2003 og 2011, men disse analysene kunne ikke fremlegges og dokumentene var heller ikke kjent for alle. Dette er derfor et avvik fra sidesporforskriften § 5 bokstav a og § 4 tredje ledd.

Tilbakemelding på varslet vedtak

Det ble mottatt kommentar fra Oslo Havn til varslede vedtak 21. mai 2025. Det ble her uttrykt ønske om endret frist for gjennomføring av det varslede vedtaket vedrørende risikovurderinger der varslet frist var satt til 19. juni 2025. Ut fra praktiske hensyn ber Oslo Havn at fristen settes til oktober. Jernbanetilsynet etterkommer dette ønsket. *Vedtak nr. 1 får da frist til 1. oktober 2025, resterende beholder opprinnelig frist som var satt til 19. juni. 2025.*

2. Vedtak om å dokumentere kompetansekrav, ansvar og myndighet for personell med sikkerhetsmessig betydning.

Oslo Havn må dokumentere krav til kompetanse for personell som har arbeidsoppgaver av betydning for trafikksikkerheten i sitt sikkerhetsstyringssystem. Videre må dere dokumentere og beskrive hvordan ansvar og myndighet er fordelt i virksomheten, herunder hvilke instruksjoner dere har for personell som har oppgaver som kan påvirke sikkerheten.

Oslo Havn KF må sende dokumentasjon på gjennomført vedtak **innen 4. juli 2025**.

Hva regelverket sier

Regelverket sier at sikkerhetsstyringssystemet minst skal omfatte krav til kompetanse for personell som har oppgaver som kan påvirke sikkerheten. Videre skal sikkerhetsstyringssystemet ha beskrivelse av hvordan ansvar og myndighet er fordelt i virksomhetens organisasjon, herunder instruksjoner for personell som har oppgaver som kan påvirke sikkerheten. Dette fremgår av sidesporforskriften § 5 bokstav c og d.

Hva vi fant under tilsynet

1. Oslo Havn har ikke systematisk dokumentert hvilke roller som har betydning for sikkerheten. Videre er det heller ikke systematisk dokumentert hvilke krav til kompetanse som kreves for å ivareta disse rollene. Det er heller ikke systematisk dokumentert og beskrevet hvilket ansvar og myndighet disse rollene har.

Vår vurdering

Oslo Havn har identifisert noen ansatte med arbeidsoppgaver som kan påvirke sikkerheten, som for eksempel havnevakten. Personell som kan påvirke sikkerheten er imidlertid ikke tilstrekkelig dokumentert i sikkerhetsstyringssystemet som helhet. Følgelig kunne det heller ikke legges frem krav til kompetanse eller beskrivelser av ansvar og myndighet for disse personene. Sikkerhetsstyringssystemet vurderes som mangelfullt når det gjelder etablering av en helhetlig styring på en systematisk og dokumentert måte. Det mangler en helhetlig identifisering av personell med betydning for sikkerheten, hvilke krav til kompetanse som trengs for de forskjellige rollene, og beskrivelser av ansvar og myndighet for å sikre sikker drift. Dette anser vi som et avvik fra sidesporforskriften § 5 c og d.

Tilbakemelding på varslet vedtak

Det er ingen kommentar fra virksomheten på varslet vedtak. Fristen endres til 4. juli grunnet forsinket vedtak.

3. Vedtak om å gjennomgå rutiner for rapportering av jernbanehendelser til jernbanetilsynet

Dere må gjennomgå og oppdatere rutiner for rapportering av uønskede hendelser i sikkerhetsstyringssystemet, samt gjøre denne kjent og iverksette dette for aktuelt personell.

Oslo Havn KF må oversende bekreftelse på gjennomført vedtak **innen 4. juli 2025**.

Hva regelverket sier

I sidesporforskriften § 5 bokstav f står det at sikkerhetsstyringssystemet minst skal omfatte rutiner for oppfølging av jernbaneulykke, alvorlig jernbanehendelse, jernbanehendelse og avvik

fra jernbanelovgivningen og interne bestemmelser. Rutinene skal omfatte umiddelbare tiltak for å redusere virkningene av ulykken, hendelsen eller avviket, undersøkelse av årsak og fastsettelse av tiltak for å hindre gjentakelse.

I varslings- og rapporteringsforskriften §§ 5 og 6 står det at jernbanevirksomheten skal rapportere jernbaneulykke og alvorlig jernbanehendelse skriftlig til både undersøkelsesmyndigheten og tilsynsmyndigheten så snart som mulig og senest innen 72 timer. Jernbanevirksomheten skal rapportere jernbanehendelse til tilsynsmyndigheten innen 8 dager.

I sidesporforskriften § 4 tredje ledd står det at sikkerhetsstyringssystemet skal være dokumentert, og tilstrekkelig kjent av alle som har oppgaver som kan påvirke sikkerheten.

Hva vi fant under tilsynet

1. Oslo Havn rapporterer ikke alle uønskede hendelser til Statens jernbanetilsyn.

Vår vurdering

Regelverket sier at dere skal rapportere alle uønskede hendelser (jernbanehendelser, alvorlige jernbanehendelser og jernbaneulykker). Dere skal også ha en rutine for oppfølging av jernbaneulykker, alvorlig jernbanehendelser, jernbanehendelser og avvik fra jernbanelovgivningen og interne bestemmelser. Rutinene skal omfatte umiddelbare tiltak for å redusere virkningene av ulykken, hendelsen eller avviket, undersøkelse av årsak og fastsettelse av tiltak for å hindre gjentakelse. Under tilsynet fant vi eksempler som skulle vært rapportert som jernbanehendelser til oss innen 8 dager. Rutinen som dere har for oppfølging av jernbaneulykke, alvorlig jernbanehendelse, jernbanehendelse og avvik fra jernbanelovgivningen og interne bestemmelser (ansvar og prosess ved avviksmeldinger versjon 2.2, datert 13.09.2024) er mangelfull med tanke på å rapportere alle uønskede hendelser på jernbanen, for eksempel jernbanehendelser, og hvordan disse skal håndteres for å forhindre gjentakelse. Dette er et avvik fra sidesporforskriften §5 bokstav f og varslings- og rapporteringsforskriften § 6.

Tilbakemelding på varslet vedtak

Det er ingen kommentar fra virksomheten på varslet vedtak. Fristen endres til 4. juli grunnet forsinket vedtak.

4. Vedtak om å oppdatere sikkerhetsstyringssystemet

Oslo Havn KF må oppdatere sikkerhetsstyringssystemet og tilpasse dette til virksomhetens art og omfang etter gjeldende regelverk.

Dokumentasjon på at dere har gjennomgått og oppdatert sikkerhetsstyringssystemet må sendes **innen 4. juli 2025.**

Hva regelverket sier

Sikkerhetsstyringssystemet skal være tilpasset arten og omfanget av virksomheten, og skal inneholde bestemmelser som er nødvendige for å ha kontroll med alle vesentlige risikoen forbundet med virksomheten. Dette følger av sidesporforskriften § 4 andre ledd.

Hva vi fant under tilsynet

1. Sikkerhetsstyringssystemet fremstår ikke oppdatert. Eksempelvis:
 - Sikkerhetsstyringssystemet har dokumenter som gjennomgående henviser til kravforskriften, som ikke gjelder for sidespor.
 - I driftshåndboken for havnespor i Oslo Havn er det henvist til SHT (tidligere forkortelse for Statens havarikommisjon) og ikke SHK (Statens havarikommisjon).

Vår vurdering

Regelverket sier at sikkerhetsstyringssystemet skal være tilpasset arten og omfanget av virksomheten og skal inneholde bestemmelser som er nødvendige for å ha kontroll med alle vesentlige risikoer forbundet med virksomheten. Dette innebærer at dokumentene må være oppdaterte i henhold til gjeldende regelverk. Under tilsynet fant vi dokumenter som ikke var oppdaterte i sikkerhetsstyringssystemet etter gjeldene regelverk. Dette vurderer vi som et avvik fra sidesporsforskriften § 4 andre ledd.

Tilbakemelding på varslet vedtak

Det er ingen kommentar fra virksomheten på varslet vedtak. Fristen endres til 4. juli grunnet forsinket vedtak.

5. Vedtak om å utarbeide prosedyrer

Oslo Havn KF må oppdatere rutine for årlig oppsummering av sikkerhetsarbeidet. Dere må dokumentere den årlige oppsummeringen i sikkerhetsstyringssystemet.

Dere må oversende dokumentasjon på gjennomført vedtak **innen 4. juli 2025**.

Hva regelverket sier

Sikkerhetsstyringssystemet skal minst omfatte årlig oppsummering av foregående års sikkerhetsarbeid. Dette følger av sidesporsforskriften § 5 bokstav g.

Hva vi fant under tilsynet

1. Det er ikke gjennomført årlig oppsummering av sikkerhetsarbeidet for de foregående årene.
Merknad: Oslo Havn har lagt frem en oppsummering av sikkerhetsarbeid for 2024 i forbindelse med varselet av tilsynet.

Vår vurdering

Regelverket sier at dere skal ha en årlig oppsummering av foregående års sikkerhetsarbeid. Under tilsynet bekreftet dere at dere ikke har gjennomført årlig oppsummering av foregående års sikkerhetsarbeid før vi varslet om tilsyn. Den årlige oppsummering av sikkerhetsarbeidet for 2024 ble lagt fram i forbindelse med dette tilsynet. Videre fant vi under tilsynet at dere har bestemmelser om «ledelsens gjennomgang», som tilsvarer årlig oppsummering av foregående års sikkerhetsarbeid. Dere kunne ikke dokumentere denne gjennomgangen. Vi anser dette som et avvik fra sidesporsforskriften § 5 bokstav g. Vi gjør for øvrig oppmerksom på at «Ledelsens gjennomgang» ikke er et krav i sidesporsforskriften.

Tilbakemelding på varslet vedtak

Det er ingen kommentar fra virksomheten på varslet vedtak. Fristen endres til 4. juli grunnet forsinket vedtak.

Andre forhold

Vi har ikke notert andre forhold som vi anser som relevant å rapportere i forbindelse med dette tilsynet.

Klagefrist

Dere kan klage på vedtakene innen tre uker fra dere mottar tilsynsrapporten. Se vedlegget med regelverk og rettigheter for mer informasjon.

Rapportdato:

30.06.2025

Øystein Ravik
avdelingsdirektør

Kristian Juel Røysland
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg 1 Regelverk og rettigheter

Vi kan føre tilsyn og fatte vedtak

I henhold til jernbaneloven § 11 kan vi føre tilsyn og fatte vedtak. Vi varsler om vi vil fatte vedtak etter forvaltningsloven § 16. Vedtak om å gi oss opplysninger og gjennomføre korrigerende tiltak er hjemlet i jernbaneloven § 11.

Dere har rett til å få veiledning om regelverket

Etter forvaltningsloven § 11 har dere rett til å få veiledning om krav i lover og forskrifter som vi fører tilsyn etter. Dette betyr at dere kan kreve å få vite hvilke lover og forskrifter som gjelder for din virksomhet, hvor dere finner dette regelverket og hvordan vi tolker krav i regelverket. Vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan dere skal oppfylle regelverket.

Dere har rett til å klage på vedtak

Dere kan klage på hele eller deler av vedtaket til Samferdselsdepartementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage sender dere til Statens jernbanetilsyn post@sjt.no. Klagefrist er tre uker fra dagen dere mottar tilsynsrapporten. På våre nettsider finner dere mer informasjon om hvordan dere går frem for å [klage](#).

Hvordan kan dere sende dokumentasjon?

Vennligst send deres dokumentasjon ved å benytte skjemaløsningen på våre nettsider: [Skjema for innsending av dokumentasjon](#). Oppgi rapportnummer ved innsending av dokumentasjon.

Dere har rett til å få informasjon om vår saksbehandling

Dere har rett til å få vite hvordan vi behandler saken og få innsyn i dokumentene i deres sak etter forvaltningsloven §§ 18-21.

Vi publiserer tilsynsrapporter på våre nettsider

Vi publiserer våre rapporter fra tilsyn med sikkerhet på våre nettsider, etter at vi har gjort en individuell vurdering om deler av rapporten skal unntas i henhold til offentleglova og eventuell skjermes i henhold til annet regelverk. Vi publiserer ikke våre rapporter fra tilsyn med sikring i henhold til offentleglova, jf. sikringsforskriften, og heller ikke rapporter fra tilsyn med nasjonal beredskap i henhold til offentleglova på våre nettsider.

Dere kan kontakte oss

Ta gjerne kontakt med oss, hvis dere har spørsmål til dette brevet eller saken generelt. Dere kan sende en e-post til post@sjt.no eller ringe oss på telefon **22 99 59 00**. Vennligst angi tilsynsnummeret når dere kontakter oss.